

ΕΡΓΑΛΕΙΟ F: Ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων στις δημόσιες προμήθειες

Στόχοι του εργαλείου

- Να παρέχει σαφή καθοδήγηση όσον αφορά στην εισαγωγή της περιβαλλοντικής διάστασης στα διάφορα στάδια των δημόσιων προμηθειών, μέσα στο νομικό πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Οδηγιών σχετικά με τις προμήθειες.
- Να αποτελέσει μία γενική εκτίμηση για τις δυνατότητες και ευκαιρίες εφαρμογής των πράσινων δημόσιων προμηθειών.

Οφέλη του εργαλείου

- Βοηθάει στην κατανόηση της εισαγωγής περιβαλλοντικών κριτηρίων στις διαδικασίες των δημόσιων προμηθειών.
- Στηρίζει την ανάπτυξη μοντέλων εκτίμησης με περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Που απευθύνεται το εργαλείο

Το εργαλείο απευθύνεται στους υπεύθυνους προμηθειών και τους βοηθάει στο να καθορίσουν σε ποιο ακριβώς στάδιο της διαδικασίας και με ποιον τρόπο η περιβαλλοντική παράμετρος μπορεί να εισαχθεί πιο αποτελεσματικά, με ιδιαίτερη έμφαση στο στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών. Ωστόσο, το εργαλείο μπορεί να ενδιαφέρει τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, καθώς και τους προϊστάμενους άλλων τμημάτων (όπως του τμήματος περιβάλλοντος), προκειμένου να έχουν μια γενική εκτίμηση για τις δυνατότητες και ευκαιρίες εφαρμογής των πράσινων δημόσιων προμηθειών.

Το εργαλείο αυτό αποτελεί συμπλήρωμα του Εργαλείου 2, το οποίο παρέχει σαφείς οδηγίες για την ενσωμάτωση των πράσινων προμηθειών σε ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, με συγκεκριμένες συμβουλές για κάθε στάδιο της διαδικασίας της προμήθειας.

Γρήγορες ενέργειες

Προκειμένου να μάθει κανείς πως να εισάγει τον περιβαλλοντικό παράγοντα στα έγγραφα της προκήρυξης, θα πρέπει να διαβάσει ολόκληρο το εργαλείο.

Ωστόσο, αν κανείς ξέρει πως να το κάνει από την πλευρά νομικού πλαισίου, με τις ακόλουθες γρήγορες δράσεις θα μπορέσει να διαπιστώσει τα στάδια στα οποία μπορεί να εισάγει την περιβαλλοντική διάσταση, καθώς και τις συνέπειες αυτής του της ενέργειας.

Ανάλογα με το βαθμό δέσμευσης που θέλει κανείς να επιτύχει, περιβαλλοντικά κριτήρια μπορούν να εισαχθούν στα ακόλουθα στάδια:

Στάδιο	Παράγοντες
Αντικείμενο σύμβασης	<p>Είναι η φάση, όπου μπορεί ξεκάθαρα να δηλωθεί η προτίμηση για πράσινα προϊόντα/ υπηρεσίες. Μπορεί κανείς να δηλώσει για παράδειγμα ότι θα αγοράσει ανακυκλωμένο χαρτί, φιλική προς το περιβάλλον ηλεκτρική ενέργεια, υπηρεσίες καθαρισμού και διαχωρισμού των απορριμμάτων.</p> <p>Ωστόσο, τα λεπτομερή τεχνικά κριτήρια θα πρέπει να καθοριστούν στη φάση των τεχνικών προδιαγραφών.</p>
Επιλογή προμηθευτών	<p>Εκτός από τη δυνατότητα αποκλεισμού από τη διαδικασία της προκήρυξης εταιρειών που έχουν παραβιάσει το νομικό πλαίσιο που σχετίζεται με το περιβάλλον (αυτή η περίπτωση θα πρέπει ξεκάθαρα να οριστεί από την εθνική νομοθεσία ως λόγος αποκλεισμού από τις δημόσιες προμήθειες), μπορεί κανείς να επιλέξει προμηθευτές με</p>

	περιβαλλοντική αρτιότητα. Ωστόσο, το συγκεκριμένο κριτήριο πρέπει να σχετίζεται με το αντικείμενο της προκήρυξης.
Τεχνικές προδιαγραφές	Αποτελούν υποχρεωτικές απαιτήσεις, με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται όλες οι προσφορές, εξασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο ένα κατώτατο περιβαλλοντικό επίπεδο για όλες τις προσφορές. Η αναγκαιότητα και επέκταση των προδιαγραφών εξαρτάται από τη δέσμευση του υπεύθυνου προμηθειών, τη διαθεσιμότητα της αγοράς, κλπ.
Κριτήρια ανάθεσης	Η εισαγωγή της περιβαλλοντικής διάστασης στη φάση ανάθεσης μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους: <ul style="list-style-type: none"> - Να προτιμηθούν πράσινα προϊόντα/ υπηρεσίες, στην περίπτωση που ο συγκεκριμένος όρος δε συμπεριλαμβάνεται στις τεχνικές προδιαγραφές (πιθανώς λόγω αβεβαιότητας της ύπαρξής τους στην αγορά) - Να προτιμηθεί η ακόμα καλύτερη περιβαλλοντική επίδοση, στην περίπτωση που ελάχιστα έχουν εισαχθεί στη φάση των προδιαγραφών. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα κριτήρια ανάθεσης να καθοριστούν με διαφανή και σαφή τρόπο και να μπορούν να σταθμιστούν.
Όροι της Σύμβασης	Σαφείς ρήτρες για την εκπλήρωση του συμβολαίου μπορούν να εισαχθούν, προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η υπηρεσία θα διεξαχθεί σύμφωνα με υψηλές περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να καθοριστούν κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση μη-συμμόρφωσης.

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Στα πλαίσια της νομοθεσίας της Ε.Ε. για τις προμήθειες παρέχεται πληθώρα δυνατοτήτων για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών απαιτήσεων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας προμηθειών. Όσο το νωρίτερο εισαχθούν οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις στις διαδικασίες προμηθειών, τόσο πιο ουσιαστικά θα είναι τα αποτελέσματα και θα υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες για περιβαλλοντικές καινοτομίες.

Οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις μπορούν να εισαχθούν σε όλα τα ακόλουθα στάδια:

Στάδιο	Τύπος περιβαλλοντικών απαιτήσεων
1. Αξιολόγηση των αναγκών	Επανεξετάστε τις πραγματικές σας ανάγκες, είναι δυνατό να μειώσετε, επαναχρησιμοποιήσετε, ανακυκλώσετε, διαθέσετε;
2. Προδιαγραφές	Θέσατε συγκεκριμένες απαιτήσεις για τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, ή τα περιβαλλοντικά πρότυπα που πρέπει να τηρηθούν κατά την εκτέλεση μίας υπηρεσίας.
3. (Προ-)Επιλογή των προμηθευτών/ αναδόχων	Διασφαλίστε ότι δεν έχουν καταδικαστεί για εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος. Ζητήστε αποδείξεις για το ότι μπορούν να τηρήσουν συγκεκριμένα περιβαλλοντικά πρότυπα όταν παρέχουν υπηρεσίες, ή ότι

	εφαρμόζουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.
4. Αξιολόγηση προσφορών/ Ανάθεση της σύμβασης	Βαθμολογήστε επιπλέον για υψηλότερα περιβαλλοντικά πρότυπα από αυτά που ζητήθηκαν στις τεχνικές προδιαγραφές
5. Διαχείριση σύμβασης/ όροι	Διασφαλίστε ότι τα περιβαλλοντικά πρότυπα και οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις τηρούνται κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, θέτοντας συγκεκριμένους όρους και προβλέποντας ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει τον Οδηγό: 'Αγοράστε Οικολογικά: Ένα εγχειρίδιο για τις δημόσιες συμβάσεις για περιβαλλοντικά θέματα', <http://europa.eu.int/comm/environment/gpp/pdf/int.pdf>, το οποίο και παρέχει μια πολύ καλή γενική εικόνα των Πράσινων Προμηθειών και του τι μπορεί να επιτευχθεί μέσω των κανόνων προμηθειών της Ε.Ε.

Επίσης έχει εκδοθεί ένας σημαντικός αριθμός άλλων οδηγών σε εθνικό επίπεδο, παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες για την εισαγωγή περιβαλλοντικών κριτηρίων στις διαδικασίες προμηθειών. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνεται και το 'Κοινή Σημείωση για τα Περιβαλλοντικά Ζητήματα στις Προμήθειες' που εκδόθηκε από το Γραφείο Εμπορίου της Κυβέρνησης στη Μεγάλη Βρετανία (www.ogc.gov.uk/index.asp?id=400). Συνδέσεις για άλλες χρήσιμες πηγές πληροφοριών μπορείτε να βρείτε εδώ.

Η συστηματική εισαγωγή και παρακολούθηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και κριτηρίων στις διαδικασίες προμηθειών μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά έχοντας μια συμπαγή Πολιτική Πράσινων Προμηθειών <HYPERLINK – tool A και/ ή ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης